

Oddělení mezinárodní spolupráce a PR

V roce 2015 Institut umění – Divadelní ústav (dále jen IDU) pokračoval v aktivitách v rámci stěžejních pilířů koncepce propagace českých scénických umění do zahraničí. Prezentace českého divadla, tance a hudby probíhala na **veletrzích scénických umění** v New Yorku, Jokohamě a Soulu. Oddělení mezinárodní spolupráce a PR IDU (dále jen OMSPR) dále pokračovalo i v dalších stěžejních aktivitách mezinárodní spolupráce, již je spolupráce při **účasti zahraničních expertů na prioritních festivalech v ČR**, které představují nejnovější produkce současného českého divadla a tance, a dále **podpora jednotlivých segmentů současné české divadelní a taneční tvorby formou akcí v zahraničí** (v roce 2015 především drama a činohra, experimentální divadlo a tanec, loutkové divadlo a scénografie), spolupráce na aktivitách a projektech **mezinárodních divadelních nevládních organizací a sítí**, vydávání **propagačních materiálů** o českém divadle pro zahraniční odbornou veřejnost. IDU i nadále rozvíjel spolupráci při společné prezentaci performing arts v rámci **skupiny zemí V4** zahájené již v roce 2012. České divadlo se také díky iniciativě IDU připojilo již potřetí k mezinárodnímu evropskému projektu **Noc divadel**, a i třetí ročník se v České republice těšil mimořádné pozornosti několika desítek tisíc diváků. Řada aktivit OMSPR byla realizována v součinnosti s dalšími odděleními IDU, českými a mezinárodními organizacemi, přičemž hlavní akcenty v těchto přesazích do dalších oblastí bylo evropské téma **rozvoje publika** a problematika **kulturních a kreativních průmyslů**.

Aktivity připravované pro rok 2016

- **Taneční veletrh Tanzmesse, Düsseldorf, Německo, 31.8.-3.9.2016**

IDU ve spolupráci s Tancem Praha koordinuje prezentaci českého scénického umění na největším evropském tanečním veletrhu Tanzmesse, který se koná na přelomu srpna a září v Düsseldorfu. Součástí prezentace je i vystoupení VerTeDance a NANOHACH.

- **Veletrh scénických umění CINARS, Montreal, Kanada, 14.-19.2016**

OMSPR připravuje na veletrhu prezentaci zástupců různých žánrů scénických umění, která měla za cíl navázání nových či prohloubení stávajících kontaktů na mezinárodní scéně s důrazem na severoamerický kontinent. Pro účast na veletrhu bude pro zástupce divadelní scény vypsána otevřená výzva.

- **Dada Zurich 2016, 16.-19.6. 2016**

IDU ve spolupráci s organizací Pro Helvetia Švýcarsko vyhlašují výzvu k účasti na „Dada Zurich 2016“, třídním vzdělávacím a networkingovém programu, který je určený dramaturgům a kurátorům v oblasti scénického a výtvarného umění působících v České republice. Přihlášky přijímáme v otevřené výzvě do 18.4. 2016.

- **Ein Stück: Tschechien v Berlíně, Německo, Berlín, 22.-23.6.2016**

OMSPR se jako spolupořadatel bude podílet na přehlídce současné české dramatiky **Ein Stück: Tschechien v Berlíně**.

- **Festival d'Avignon, Francie, Avignon, 16. – 24. 7. 2016**

IDU ve spolupráci s Nadací ProHelvetia zprostředkuje jednomu zástupci české divadelní scény účast na semináři pořádaném v rámci mezinárodního divadelního festivalu **Festival d'Avignon**.

- **Prezentace v ČR**

Pokračovat bude také **spolupráce s festivaly v České republice** (např. **Taneční Platforma, Mateřinka**). Připravujeme také **4. ročník Noci divadel** v České republice. Jedním z důležitých aspektů projektu Noc divadel je práce s publikem, což je téma, kterému se OMSPR věnuje také v rámci 5letého mezinárodního projektu **Create to connect**, který sdružuje celkem 11 evropských zemí a byl podpořen z programu Kultura Evropské komise.

- **Akcent – festival dokumentárního divadla**

Dokumentární divadlo je žánr, který má na světové scéně delší tradici než v českém kontextu, kde se teprve rodí. Vedle Festivalu dokumentárních filmů Jihlava, které se v posledních několika letech věnuje v rámci doprovodného programu i dokumentárnímu divadlu, je **Akcent divadla Archa** jediným projektem svého druhu u nás. Loňského Akcentu se na pozvání IDU zúčastnila newyorská režisérka a performerka Jessica Litwak ze sdružení Theatre without Borders, které se zaměřuje na společensky angažované projekty po celém světě. Letošní host je v jednání.

- **Publikační a výstavní činnost**

I v roce 2016 se oddělení bude věnovat výstavní a publikační činnosti. V letošním roce pokračujeme v prezentaci výstavy: **České loutkové divadlo 3x jinak**, která je do konce září na turné v Koreji. V rámci menších výstavních projektů spolupracujeme s Českými centry na oslavách nedožitých 80. narozenin **Václava Havla**.

- **Kulaté stoly**

V sérii kulatých stolů navazujeme na mezinárodní projekt **Create to connect** zaměřující se na práci s publikem. V letošním roce se kulaté stoly opět zaměří na téma divadelního lektorství. Spolupracovat budeme například s Mezinárodním institutem figurálního divadla Divadla Drak, či festivalem Divadelní svět Brno.

Dílní projekty budou realizovány v rámci aktivit **mezinárodních nevládních organizací** (ITI, ASSITEJ, UNIMA, FIRT, AICT a OISTAT) a **networků**, jichž je IDU členem (SPACE, IETM, ENICPA, EEPAP, ISPA, On the Move).

Útvar Institutu umění

Institut umění (IU) má v současné chvíli tři oborové sekce (hudební, taneční a literární) a sekci výzkumu, spravuje Program tvůrčích rezidencí, speciální portál pro mezikulturní dialog a dle potřeby realizuje další projekty.

SEKCE VÝZKUMU

V lednu 2016 byl ukončen dlouhodobý výzkumný projekt *Mapování kulturních a kreativních průmyslů (KKP) v ČR* (2011–2015), který získal podporu z Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity MK ČR (NAKI). Mezi nejdůležitější výstupy projektu patří:

Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR, Svazek I - Vymezení, kvantitativní mapování a strategické dokumenty autorů Evy Žákové, Pavla Bednáře a kolektivu dalších autorů přináší makroekonomický pohled a celkové zhodnocení stavu KKP a porovnání s dalšími sektory v ČR. Dokument nahlíží celou problematiku komplexně, přičemž důraz je kladen na vysvětlení významu a dopadů KKP, jejich postavení v národní ekonomice, metodiku makroekonomického mapování a statistická data.

Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR, Svazek II - Stav, trendy a potřeby jednotlivých odvětví autorů Evy Žákové a kolektivu dalších autorů obsahuje 13 odvětvových kapitol popisujících a analyzujících následující odvětví: knihy a tisk, výtvarné umění, scénická umění, film, design, hudební průmysl, architektura, digitální hry, reklama, TV a rozhlas, památky, umělecká řemesla, odvětví digitálního obsahu. Studie jsou koncipovány jako kulturně politické, to znamená, že nejsou zaměřeny na obsahovou či uměleckou stránku odvětví, ale pojímají popis a analýzu odvětví z pohledu jejich procesního nastavení a fungování, včetně podchycení jednotlivých fází hodnotového řetězce neboli produkčního cyklu.

Metodika mapování KKP na lokální a regionální úrovni

Dalším důležitým výstupem je vytvoření metodiky pro mapování KKP na lokální a regionální úrovni na základě realizace pilotních projektů mapování v českých městech (Zlín, Brno, Pardubice, Plzeň). Tento výstup lze považovat za unikátní, protože obdobná metodika není v zahraničí dostupná. Za příznivý dopad projektu lze považovat i návazné konkrétní aktivity a záměry zmapovaných měst (kreativní centra, inkubátory, kreativní platformy, kreativní vouchery), které jsou mnohdy iniciovány představiteli samosprávných orgánů.

Mezi nejdůležitější aspekty metodiky patří:

- nastavení kvantitativní fáze mapování, která umožňuje získat data o výkonu KKP (počet subjektů, obrat, zaměstnanost) v daném místě. Při použití metodiky ve více lokalitách pak umožňuje metodika srovnání „výkonů“ českých měst v KKP a zároveň umožňuje i opakování procesu mapování a tudíž i srovnání výkonu KKP v jednom místě v čase (např. jednou za 5 let).
- uplatnění participativního přístupu a podpora spolupráce, partnerství a síťování aktérů KKP ze všech sektorů. V procesu kvalitativního mapování je kladen důraz na zapojování místních aktérů a zároveň i na proporční zastoupení zástupců subjektů KKP ze všech sektorů (soukromého, veřejného, neziskového, vzdělávacího a výzkumného). Samotný proces mapování pak představuje příležitost pro získávání kontaktů, výměnu informací a vytváření platform

- zachování otevřenosti a flexibility metodiky ve smyslu možnosti jejího nastavení a implementace sledující různorodé cíle zadavatelů. Metodiku je možné snadno přizpůsobit různorodým požadavkům a cílům. Ze zkušenosti s realizací pilotních projektů mapování vyplývá, že zadavatelé (města) jsou motivováni a sledují různé cíle.

Samotné výsledky mapování pak mohou napomoci při vytváření a implementace strategických podpůrných opatření pro podporu KKP. Proto jsou samosprávné orgány, které mají největší míru vlivu na využití výsledků mapování, nejvhodnějšími subjekty/zadavateli realizace mapování s využitím předkládané metodiky. Metodiku však mohou využít i další subjekty, např. vzdělávací a výzkumné organizace typu univerzit, regionální rozvojové, inovační či technologické agentury, případně další subjekty, které sledují konkrétní cíl, pro jehož naplnění je nezbytné realizovat mapování KKP.

Metodika výpočtu ekonomických dopadů kulturních akcí, software www.kulka.cz

V rámci projektu byla vytvořena také metodika výpočtu ekonomických dopadů kulturních akcí, která byla zpřístupněna kulturním organizátorům prostřednictvím veřejně přístupného softwaru (www.kulka.cz). Aplikace byla k 10. 11. 2015 využita přibližně 320 uživateli, kteří díky ní spočítali ekonomické dopady zhruba 280 kulturních akcí z celé ČR.

V rámci projektu byly vytvořeny speciální webové stránky www.kreativnicesko.cz, jejich cílem je vytvořit platformu pro KKP v ČR a informovat o úspěšných projektech, aktivitách a akcích. Veškeré výstupy projektu jsou dostupné na www.kreativniprumysly.cz. Od roku 2016 funguje stránka Kreativní Česko v upravené podobě tak, aby prezentovala nejdůležitější a nejzajímavější výstupy projektu a naváděla zájemce k dalším informacím o stavu a trendech v KKP v ČR.

Součástí posledního roku výzkumu byla závěrečná konference Střed zájmu: KULTURA 360° s podtitulem Od teorie k praxi (9. 12. 2015, Divadlo Archa). Setkání se zúčastnili kulturní manažeři a úředníci z několika měst ČR a i díky setkání navázali vzájemnou spolupráci a inspirovali se v pokračování rozvoje této problematiky na lokálních a regionálních úrovních. Záznam konference je dostupný na kanálu youtube Kreativní Česko.

Jedním z výstupů projektu je i video popularizující a představující koncept KKP odborné i širší veřejnosti. Video je součástí hlavní stránky webu kreativnicesko.cz a youtube kanálu Kreativní Česko pod názvem Tipy pro kreativní politiku.

V březnu 2016 byly dokončeny poslední dvě studie zpracované v rámci projektu. Jde o ***Taneční studia - Struktura a její rysy v rámci taneční podnikatelské komunity*** (Daniela Machová, Jana Návratová) a ***Export a internacionalizace KKP v ČR*** (Pavla Petrová)

V rámci **institucionální podpory výzkumu** byla v roce 2015 rovněž vydána elektronická odborná publikace autorsky Lenky Dohnalové ***Proměny hudebního sektoru vlivem nových technologií***. Moderní technologie jsou v posledních zejména třiceti letech faktorem, který markantně proměňuje obraz a dynamiku celého hudebního sektoru ve všech segmentech. Studie se snaží vyhodnotit, které specifitější ICT objevy a inovace nejvíce a jakých způsobem ovlivnily způsob kompozičního myšlení, myšlení o hudbě, interpretaci a realizaci, šíření, prodej i tzv. spotřebu hudby a vzdělávání, tj. stav hudebního sektoru. Technologiemi se tedy studie zabývá výběrově a účelově. Speciální odborné informace jsou řešeny formou odkazů.

Na rok 2016 je plánováno vydání anglická verze této publikace.

K 31. 3. 2016 byl dále odevzdán výstup v podobě výzkumné zprávy výzkumného projektu *Vyhodnocení možností čerpání, stavu a překážek v účasti českých subjektů v programech Evropské Unie*. Projekt byl podpořen v rámci programu Beta Technologické agentury ČR a byl zadán Ministerstvem zahraničních věcí. Projekt se zaměřil na popis a příkladové projekty evropských programů využitelných pro podporu kulturních projektů, analýzu překážek bránících ve větším zapojení českých subjektů do programů a návrhu doporučení na jejich odstranění.

CULTURENET.CZ

Jednou z hlavních součástí aktivit IU je správa portálu Culturenet.cz, jehož popularita stále vzrůstá. Návštěvnost stránek za uplynulý rok je téměř 300 tis, a pokud hodnotu porovnáme s předchozím rokem jde o 45 % nárůst. K odběru aktualit se v roce 2015 přihlásilo dalších 531 odběratelů. K dnešnímu dni registrujeme 4370 odběratelů.

EDIČNÍ ČINNOST

Institut umění v roce 2015 vydal dvě publikace, které jsou součástí knižní edice Kultura & arts management, věnované odborné literatuře zabývající se významem a rolí kultury ve společnosti, kulturními strategiemi a managementem kulturních organizací a projektů.

Francois Matarasso, Charles Landry: *Hledání rovnováhy, 21 strategických dilemat v kulturní politice*. Strategie kulturního managementu a kulturní politika obecně je jednou z nejvíce zanedbaných oblastí v ČR, v praktické i akademické rovině. Publikace zpracovaná předními odborníky pro Radu Evropy nabízí ověřený a přehledný úvod do problematiky. Ceněná je zejména pro své originální pojetí a přehlednost, díky nimž je dobře využitelná nejen pro vedení diskuzí s vysokoškolskými studenty, ale zejména k promýšlení konceptů a modelů kulturních politik na všech úrovních, akademické i politické. Jako pilotní titul nové edice je vhodná také proto, že odráží evropskou realitu a částečně i směr uvažování evropských nadnárodních institucí.

Dave O'Brien: *Kulturní politika, Management, hodnoty a modernita v kreativních průmyslech*. Kniha nabízí sofistikovaný a filosoficky podložený úvod do problematiky kulturního managementu založený na zkušenostech z Velké Británie. Kniha je cennou a inspirativní příručkou pro ty, kteří pracují v oblasti umění, kultury a veřejné politiky. Kniha je cennou a inspirativní příručkou pro ty, kteří pracují v oblasti umění, kultury a veřejné politiky.

V roce 2015 byla připravena a v nejbližší době bude vydána kniha tureckého autora Eylema Erturka: *Místní kulturní politiky: přístupy, nástroje a klíčové studie*.

HUDEBNÍ SEKCE

V návaznosti na projekt Rok české hudby (2014) byla v rámci tzv. **Dozvuků Roku české hudby 2014** zpracována strukturovaná dokumentace projektu (včetně video dokumentace), která poslouží další analýze a propagaci české hudby.¹

¹ Podle statistik z databáze a monitoringu., podkladu vlastních statistik Českých center (427 akcí), zastupitelství (75 akcí), monitoringu ČT (131 pořadů) a Českého rozhlasu (404 pořadů) proběhlo v Roku české hudby na 4 tisíce událostí (nejvíce koncertů, scénických představení, rozhlasových pořadů), z toho 76% v ČR, z dalších zemí nejvíce v Německu, USA, Velké Británii, Francii, Slovensku, Rakousku, Belgii, Švýcarsku (pořadí ostatních zemí: Japonsko, Nizozemí, Itálie, Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, Švédsko, Austrálie, Španělsko ad.). Databáze www.rokceskehudby.cz eviduje

Byla dokončena postprodukce koprodukčního sběrného dokumentu o Roku české hudby **Krajinou české hudby** (s anglickými titulky). Dokument byl odvysílán 20. 9. 2015 na ČT Art (<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10755764150-krajinou-ceske-hudby>).

S „dozvuky“ souvisel projekt ve spolupráci s Janáčkovým májem, o.p.s. **Showcase mladých českých umělců** v oboru klasické hudby u příležitosti setkání zástupců Evropské asociace festivalů při MHF Janáčkův máj 5. 6. 2015.

K pokračování aktivit z Roku české hudby patří také další ročník vzdělávacího projektu pro děti od cca 10 let do 18 let **České ucho**, které se koná ve spolupráci s Institutem moderní hudby a Společností pro elektroakustickou hudbu <http://ucho.sitespecificart.cz/>.

Česká hudební rada udělila v r. 2015 **cenu mezinárodnímu festivalu Forfest** v Kroměříži.

K propagaci do zahraničí patřila i v roce 2015 tradiční koordinace české účasti na mezinárodních hudebních platformách **MIDEM** v Cannes (ve spolupráci s C.E.M.A. s.r.o.) a **WOMEX** v Budapešti.

V závěru roku 2015 probíhalo zajištění účasti na nejdůležitějším a nejvlivnějším evropském showcase festivalu **EUROSONIC NOORDERSLAG 2016** zaměřeného na současnou hudbu, který se každoročně koná v lednu nizozemském Groningenu. Hudební umělci/kapely, kteří dostanou příležitost si na festivalu zahrát, se tím zároveň představí agentům, promotérům, zástupcům klubů a organizátorům více než 400 festivalů z celé Evropy. Vystoupení na festivalu Eurosonic je příležitostí pro české hudební umělce/kapely nastartovat mezinárodní kariéru. Díky podpoře Ministerstva kultury mohla být posílena účast ČR na ročníku, který byl v roce 2016 zaměřen na střední a východní Evropu. Na festivalu Eurosonic Noordeslag se kromě kapely WE ARE NOBODY, prezentované v rámci projektu Českého rozhlasu Czeching, představily hudební skupiny MYDY RABYCAD a dále KIESLOWSKI. Obě skupiny byly vybrány na základě přihlášek nezávislou poradní radou festivalu. ČR se v rámci projektu CEETEP FOCUS PROMO prezentovala v rámci společné prezentace zemí střední a východní Evropy a dále prezentací na samostatném místě prostřednictvím obsluhy a propagačních materiálů: např. výběr hudby na flash disku z české hudební scény v oblasti rock, pop a elektro **Czech in Time** vzhledem k dramaturgii festivalu, tedy z hudebních žánrů, které dosud nejsou ze strany státu systematictěji v rámci exportu podporovány a propagační materiály vystupujících skupin.

V r. 2015 bylo vydáno rovněž druhé propagační CD z Showcase Colours of Ostrava **Czech Music Crossroads** a HS také podpořila vydání dvou dalších dílů **CD Antologie moravské lidové hudby** Indies Scope. K propagaci také patří průběžná údržba informačního a propagačního webu www.czechmusic.org.

Na rok 2016 je plánováno pokračování projektu **České ucho** (příprava spolupráce s Univerzitou v Aberdeenu) a zajištění a koordinace účasti na mezinárodních hudebních platformách **MIDEM** v Cannes (3.-6.6.2016) a **WOMEX** v Santiago de Compostela (19.-23.10.2016).

PŘÍPRAVA CZECH MUSIC EXCHANGE OFFICE

události z 50 zemí. Statistiky zpracováváné IDU v r. 2015 zahrnují jak projekty ze státních a veřejných dotací, které se přihlášily k Roku české hudby (logem, deklaratorně) – celkem 237 pořadatelů se 314 projekty (1913 akcí), tak projekty nedotované z českých veřejných zdrojů.

Vedení IDU se v roce 2016 rozhodlo podpořit přípravu vzniku české kanceláře pro hudební výměnu po vzoru existence těchto kanceláří v zahraničí a v souladu s úkolem Kulturní politiky a Konceptí podpory umění Ministerstva kultury do roku 2020. Na přípravě kanceláře, která by se měla stát platformou všech stávajících proexportních aktivit, budou z pověření a v součinnosti s Institutem umění pracovat Monika Klementová a Márton Náray z Common Creative. V dubnu 2016 se uskuteční na téma přípravy české kanceláře druhé pracovní diskusní setkání, na které jsou zváni představitelé hudebního průmyslu. Tématem diskuse bude koncept a konkrétní činnosti budoucí kanceláře i vzájemná informovanost o plánovaných proexportních aktivitách.

ČESKÁ HUDEBNÍ RADA

ČHR se nadále zapojuje do diskusí o oborových strategických dokumentech, propagaci dobrých příkladů kreativního vzdělávání, vzdělávání v oblasti hudebního managementu a PR a spolupráci na projektu České ucho. V květnu se účastní šestého Evropského fóra o hudbě ve Wroclavi na téma domácích a importovaných hudebních kultur. Při ČHR pracuje také oborová pedagogická skupina. 22. června se uskuteční valná hromada této oborové nevládní organizace.

LITERÁRNÍ SEKCE

PORTÁL ČESKÉ LITERATURY

Literární sekce (LS) spravuje internetový portál **CzechLit** (www.czechlit.cz), určený především k propagaci české literatury v zahraničí. Šéfredaktorem portálu se k 1. lednu 2015 na základě výběrového řízení stal David Zábranský. Nedílnou součástí změny na postu šéfredaktora byla i celková změna koncepce a vizuálního stylu, který byl nově přejmenován na CzechLit s podtitulem Czech Literature Online; už toto přejmenování signalizuje zásadní změnu orientace webu, který se nově orientuje na zahraniční čtenáře a primární je anglická mutace. Nová koncepce vychází z původního zadání (CzechLit má sloužit propagaci české literatury v zahraničí) a k jejím základním myšlenkám patří: jednoznačná orientace na běžného zahraničního čtenáře; zpřehlednění webu a s tím související nutnost výběru prezentovaných autorů (snaha poskytnout odpověď na otázku „co je současná česká literatura?“); jasné rozdělení stabilních a dynamických obsahů; nahrazení aktualit jedním rozsáhlým tématem měsíce, „Monthly Feature“; orientace na německy mluvící země a na Polsko; důraz na knižní grafiku a typografii (spolupráce s Uměleckoprůmyslovým museem, VŠUP/UMPRUM, Památkem národního písemnictví – soutěž Nejkrásnější české knihy). Nový web s celkově proměněnou strukturou a vizuálním stylem byl spuštěn v létě 2015. Pokud jde o stránku obsahovou, během roku 2015 došlo k redukci prezentovaných autorů (celkový počet – 107 - je nyní zhruba čtvrtinový proti staré verzi), na jehož výběru se podílela redakční rada CzechLitu. Plně zprovozněna byla česká a anglická mutace, na webu se nachází dále polský blog (vede **Olga Słowik**) a německojazyčný blog (vede Lena Dorn). V průběhu roku byly na portálu průběžně doplňovány rubriky Zprávy (příležitosti, granty, stipendia, servisní zprávy), Nové knihy (jak české, tak překlady českých knih v zahraničí), Literární pozvánky – Akce (na akce v Čechách i v zahraničí). Koncem roku se obnovilo rozesílání e-mailového newsletteru, na počátek roku 2016 je v plánu obnovení pravidelné aktualizace profilu anglické a české mutace na sociální síti Facebook (na konci roku činil počet odběratelů na této sociální síti cca 3 200 jednotlivců). Návštěvnost webu vzhledem k proměně charakteru informací a následném přirozeném odlivu českých návštěvníků klesla vůči předchozímu roku o cca polovinu.

V polovině roku 2016 budou v ČR pobývat vítězové **Ceny Susanny Roth**, překladatelské soutěže určené pro mladé bohemisty a překladatele z českého jazyka, pořádané ve spolupráci s ústředím Českých center a jednotlivými Českými centry a zastupitelskými úřady v zahraničí.

V rámci **Visegrádského programu rezidenčních pobytů pro spisovatele**, jehož je IDU partnerem, bude v Praze od května do června a od září do listopadu 2016 pobývat na rezidenčním pobytu **osm autorů** ze zemí V4. **Rezidenční pobyty** se rovněž uskuteční v Srbsku (Bělehrad, ve spolupráci s asociací Krokodil) a v Polsku (Krakov, Villa Decius, v rámci podpory vítěze Ceny Česká kniha).

V červenci 2016 se uskuteční **překladačský workshop ViceVersa**. Setkání je určeno pro dvanáct českých a německých překladatelů. Workshop se koná *za podpory programu Německého překladačského fondu ViceVersa, Nadace Roberta Bosche a Ministerstva zahraničních věcí SRN a s podporou Goethe-Institutu Praha, Ministerstva kultury ČR a Magistrátu hl. m. Prahy; záštitu převzala primátorka hl. m. Prahy.*

TANEČNÍ SEKCE

V uplynulém roce se taneční sekce podílela na výzkumu *Taneční studia – Struktura a její rysy v rámci taneční podnikatelské komunity*, který jako první popsal situaci v oblasti taneční pedagogiky volného času a podnikání.

V roce 2015 proběhaly v koordinaci TS výstavy tanečních fotografií - první v lednu v galerii Era Svět v Praze na Jungmannově náměstí, kde byla instalována úspěšná kolekce Vojtěcha Brtnického *Only Good Light*, která poté přesunula do Žamberka a v Jihlavy. Na podzim vystavoval Michal Hančovský svou černobílou kolekci *inTanz* v Malém sále Institutu umění – Divadelního ústavu.

TS v roce 2015 spolupracovala a workshopu **Tanec a kamera**, který je zaměřen na výrobu českých dance for camera filmů pod vedením renomovaných zahraničních mentorů. V roce 2015 přijela do Prahy vést workshop holandská režisérka Calara van Gool. V této edici workshopu (už čtvrtého) vznikly čtyři krátké snímky, z nichž jeden – *Insomnia* v režii Kristýny Bartošové vyhrál Londýnský festival ScreenMotion.

V letošním roce je prioritou TS úspěšná prezentace českého tance na Tanzmesse, evropské taneční platformě v Düsseldorfu a realizace výzkumu *Český tanec v datech – statistika, analýza, postoje*. Po celý rok probíhá průběžná aktualizace tanečního portálu pro zahraniční zájemce o český tanec – www.czechdance.info.

PROGRAM TVŮRČÍCH REZIDENCÍ

IU spravuje program tvůrčích výměnných rezidencí a Program rezidenčních pobytů v **Egon Schiele Art Centru** v Českém Krumlově.

V roce 2015 byla vydána publikace mapující program Tvůrčí rezidenční pobyty za deset let jeho existence. Publikace představuje všechny umělce, kteří se účastnili rezidenčních pobytů v letech 2004 – 2014 a poskytuje přehled o zastoupení jednotlivých oborů.

Pro rok 2016 jsou naplánovány rezidenční pobyty v Londýně, Birminghamu, Bruselu, Bukurešti, Bělehradě ve spolupráci s Českými centry, dále v Sura Medura na Srí Lance ve spolupráci s UZ Arts.

Pro rok 2016 byli k rezidenčním pobytům v Egon Schiele Art Centru Českém Krumlově výběrovou komisí vybráni výtvarníci: Dominika Hadelová, Petr Švolba, Filip Jakš, Michal Cáb, Martin Prudil, Monika Manderlová, Jana Kasalová, Matěj Lipavský, Apolena Vanišová, Jakub Valenta, Nikola Klinger a Šárka Koudelová

PILOTNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

IU má v cílech svého poslání i vzdělávání umělců a kulturních pracovníků, zejména v oblasti managementu. IU se věnuje této činnosti zejména formou poskytování konzultací a realizací vzdělávacích akcí ve spolupráci s kanceláří programu Kreativní Evropa – Kultura. IDU pak plní ve své činnosti i funkci metodického centra především pro divadla, ale i kulturní organizace z dalších oblastí (mezinárodní nevládní organizace, oborové a profesní sdružení, galerie, festivaly, atd.) a rovněž pořádá akce zaměřené na vzdělávání kulturních pracovníků (např. práce s publikem, využití nových technologií při marketingu, divadelní lektorství). Ze zkušeností z těchto aktivit vyplývá, že oblast vzdělávání, především ve smyslu schopnosti kulturních pracovníků efektivně se věnovat managementu, marketingu a dalším aktivitám spojených s profesionalizací a budováním kapacit kulturních organizací je velmi zanedbanou oblastí. Především nová témata, jakými jsou např. práce s publikem šči využití nových informačních a komunikačních technologií vyžadují znalosti a dovednosti, které mnozí představitelé kulturních organizací postrádají. IU proto v roce 2016 bude realizovat pilotní vzdělávací program s názvem Akademie kulturního managementu, který bude spočívat v realizaci tří vícedenních akcí, které budou mít charakter kombinace přednášek a uzavřených workshopů, jehož účastníci z řad zástupců kulturních organizací budou vybráni na základě otevřené výzvy. Tématem vzdělávacích akcí budou tři tematické okruhy: strategické uvažování; PR a branding; fundraising a projektové řízení.

CREATIVE BUSINESS CUP - SOUTĚŽ INOVATIVNÍCH PROJEKTŮ Z KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

Institut umění bude v roce 2016 společně s partnery ELAI (European Leadership and Academic Institute) a ASPEN zajišťovat národní kolo mezinárodní soutěže Creative Business Cup, která každoročně vrcholí v listopadu veletrhem těch nejlepších projektů v Kodani. Cílem soutěže je posílit podnikatelské dovednosti kreativních podnikatelů. Ti se do soutěže mohou hlásit se záměry, které mají silný tržní potenciál. Relevantní kreativní záměry se týkají následujících odvětví: reklama, architektura, trh s uměním a starožitnostmi, umělecká řemesla, design, móda, film, video a fotografie, gastronomie, volnočasové aktivity, hudební vydavatelství, rozhlasové a televizní vysílání, software, počítačové hry, elektronické vydávání, hračky a hry, vizuální umění a performing arts.

KANCELÁŘ KREATIVNÍ EVROPA – KULTURA

Program Kreativní Evropa (2014–2020) Evropské unie určený na podporu kulturních a kreativních odvětví se sestává ze dvou dílčích programů Kultura a MEDIA a mezioborové složky. V ČR má program na starosti jednak kancelář pro dílčí program MEDIA, se sídlem v Národním filmovém archivu a kancelář pro dílčí program Kultura, se sídlem v IDU. Posláním Kanceláře pro dílčí program Kultura je šíření informací o programu, evropské kulturní agendy, poskytování konzultací a pořádání odborných seminářů. V roce 2016 se bude Kancelář i nadále věnovat propagaci a šíření programu a vzdělávacím aktivitám včetně poskytování osobních konzultací pro žadatele. V roce 2015 kancelář vydala kompletní seznam všech podpořených projektů programu Kultura (2007–2013) s českou účastí.

Nejvýznamnější plánovanou aktivitou pro letošní rok je uspořádání třídenní mezinárodní konference na téma práce s publikem s názvem RE:PUBLIKUM 2016, která bude navazovat na podobnou konferenci, která se konala před dvěma roky. Dále kancelář v červnu uspořádá každoroční informační seminář pro potenciální žadatele, na kterém bude kromě aktuálních výzev programu Kreativní Evropa představena i činnost pracovních skupin Evropské komise a jejich poslední výstupy. Kancelář bude rovněž pokračovat v pořádání intenzivního cyklu seminářů pro žadatele o podporu v rámci výzvy

na podporu projektů evropské spolupráce, který je zaměřen na všechny aspekty projektu (koncepce, projektový management, finanční management, propagace, vyplňování žádostí).

Úspěšné projekty s českou účastí v rámci programu Kreativní Evropa – Kultura v roce 2015

Výkonná agentura pro vzdělávání, audiovizí a kulturu (EACEA) zveřejnila výsledky poslední výzvy pro čerpání grantů v roce 2015 z programu Kreativní Evropa – Kultura. Jednalo se celkem o tři výzvy – projekty evropské spolupráce, evropské platformy a literární překlady. Čeští žadatelé uspěli ve výzvě projekty evropské spolupráce, a to v kategorii 1, projekty menšího rozsahu, v rámci které bude podpořeno celkem 10 českých organizací (na evropské úrovni bylo celkem podpořeno 64 projektů ze 476 podaných žádostí, úspěšnost 13,5 %). V kategorii 2, projekty většího rozsahu, budou podpořeny tři české organizace v roli partnera (na evropské úrovni bylo podáno 127 žádostí, z nichž uspělo 16 projektů, úspěšnost 12,6 %). V rámci výzev na podporu evropských platform a literárních překladů nebyli čeští žadatelé podpořeni.

Podpořené projekty s českou účastí: Kategorie 1 – projekty menšího rozsahu

Z 10 českých žádostí bylo úspěšné pouze občanské sdružení Art Movement s projektem Contain[era] – The European Mobility and Materialized Information Transfer in the Post-internet Era (grant 200 000 €). V roli partnera se projektů zúčastní 9 českých organizací (Art Direct, Zahrada, CIANT, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Pontopolis, Ostravská univerzita v Ostravě, Zaedno, Brainz, Buchty a loutky).

Kategorie 2 – projekty většího rozsahu

V roli žadatele neuspěla jediná česká podaná žádost, projektů většího rozsahu se zúčastní 3 české organizace (Filharmonie Bohuslava Martinů, Lunchmeat, Farma v jeskyni).

Program Kreativní Evropa – Kultura rovněž podporuje **speciální akce**: na základě výzvy byla udělena zakázka na vytvoření studie o práci s publikem (How to place audiences at the centre of cultural organisations). Zakázku bude realizovat konsorcium organizací Fondazione Fitzcarraldo, Culture Action Europe, ECCOM Progetti srl, a Intercult Productions Ek. För. Dále byla v roce 2015 vypsána speciální výzva na vytvoření sítě kreativních hubů a co-workingových prostor EU, která se zaměří na experimentální obchodní modely a podporu jejich rozšiřování. V rámci výběrového řízení bylo podpořeno konsorcium organizací: British Council (hlavní organizace), European Business and Innovation Centre Network, Bios Exploring Urban Culture, Addict - Agência para o Desenvolvimento das Indústrias Criativas, Betahaus GmbH & Co. KG, Kulturni Kod, Creative Edinburgh Limited, Factoria Cultural – Vivero de Industrias Creativas. V březnu 2016 byla vydána výzva na projekty kreativních partnerství pro podporu integrace uprchlíků. Cílem výzvy je podporovat kulturní, audiovizuální a meziodvětvové projekty usilující o usnadnění integrace uprchlíků v evropském prostředí, o zlepšování vzájemného porozumění mezi kulturami, posilování dialogu mezi kulturami a náboženstvími, tolerance a respektu pro jiné kultury. Uzávěrka pro zasílání žádostí je 28. dubna 2016.

Veškeré informace o programu Kreativní Evropa – Kultura lze nalézt na www.programculture.cz

Úsek Divadelního ústavu

Divadelní ústav již čtvrtým rokem spolu s dalšími patnácti institucemi z dvanácti zemí participuje na projektu *Evropská cesta historickými divadly* (ERHT, *European Route of Historic Theatres*), jehož cílem je propagace divadelní architektury jako specifického fenoménu evropského kulturního dědictví. Díky tomuto projektu se daří dále rozvíjet a doplňovat databázi divadelní architektury na portálu www.theatre-architecture.eu, kterou IDU spravuje. Novým typem výstupu, a první publikací tohoto druhu z produkce IDU, je ale **mobilní aplikace** *Historická divadla - Císařská cesta*, která je určena hlavně pro tablety. Na 250 obrázků a poutavé krátké texty provedou zájemce z řad široké veřejnosti deseti vzácnými historickými divadly v České republice a Rakousku, která jsou do projektu ERHT zapojena. Aplikace je dostupná zdarma na portálu Czech Days a v dohledné době ji doplní také anglická a německá jazyková verze.

Dlouhodobě je velká péče věnována zpracování fondů– digitalizaci, databázovému popisu a zpřístupňování veřejnosti. Tyto aktivity, společně zahrnuté do dlouhodobého projektu **Virtuální studovna (ViS)**, prostupují činnosti několika oddělení (Knihovna, Bibliografické oddělení, Informačně-dokumentační oddělení a Oddělení sbírek a archivu). Mezi nejvýznamnější počiny v této oblasti patří pokračující digitalizace dokumentačního fondu (celem je zpracováno 19 942 inscenací, což obnáší asi 320 000 digitalizovaných stran, 290 000 fotografií a asi 35 000 scénických a kostýmních návrhů). Služby Virtuální studovny na adrese <http://vis.idu.cz> v r. 2015 využilo 20 903 uživatelů při 49 306 návštěvách, maximální denní návštěvnost byla 220 uživatelů. Současně s narůstající digitalizací fondů probíhá i průběžné zlepšování uživatelského rozhraní – přibýly moduly Obsazení a role a Tvorba osobností, které přinášejí uživatelům další rešeršní možnosti. Významným přínosem je pokračující identifikace osob (herců) na fotografiích – identifikováno již bylo fotografie z 8 000 inscenací.

Kabinet pro studium českého divadla

NOVĚ PODPOŘENÉ VÝZKUMNÉ PROJEKTY

V oblasti vědy a výzkumu jsme letos zahájili dva nové výzkumné projekty:

Cesta k divadlu. Vývoj metodiky a specifických nástrojů pro uchování, exploataci a zpřístupnění historických divadelních cedulí se zvláštním zřetelem ke sbírkovým fondům Národního muzea v Praze a Moravského zemského muzea v Brně

Řešitel za IDU Alena Jakubcová, řešitel příjemce-koordinátora NM Markéta Trávníčková (MK ČR, NAKI II)

Projekt v Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity, který na jaře 2015 podal Kabinet pro studium českého divadla v konsorciu s Divadelním oddělením Národního muzea a Oddělením dějin divadla Moravského zemského muzea, získal podporu pro výzkumnou práci v letech 2016–2020. Cílem projektu je vyvinout metodiku a specifické nástroje pro uchování, exploataci a zpřístupnění obsahu historických divadelních cedulí, které patří k nejpřínosnějším zdrojům informací o dějinách divadla. Metodika bude vytvořena na základě následujících činností: 1) digitalizace cedulí, 2) jejich vyřízení, verifikace a doplnění informací o inscenacích a 3) zpřístupnění komplexních digitálních dokumentů formou specializované veřejné databáze. Veřejně přístupná metodika umožní zpracování sbírkových fondů, které

obsahují divadelní cedule. Proto bude zároveň provedena evidence cedulí roztroušených ve sbírkových fondech muzeí, archivů, knihoven i v soukromých sbírkách na území ČR.

Zpracování divadelních cedulí a zpřístupnění informací, které obsahují, umožní následně také prezentaci a studium divadla jako důležitého historického a kulturního fenoménu. V druhé rovině projektu bude realizován pilotní divadelněhistorický výzkum repertoáru a dramaturgie, divadelních osobností a jejich angažmá, tvůrčího potenciálu jednotlivých scén a hereckých společností. Výzkum bude zacílen na období 19. století, v němž je možno vystopovat a zachytit prvotní vzmach a jednotlivé aspekty českojazyčného divadla (např. zdroje repertoáru, účast ochotníků, divadlo jako instituci dobročinnosti). České divadlo se nerodilo osaměle, nýbrž krok za krokem pronikalo do bohatě rozvinutého a po staletí etablovaného provozu profesionálního divadla německého a italského, z něhož všestranně čerpalo. Právě tento internacionální charakter divadelního provozu a dobové soužití divadelních jazyků je výrazným projevem dobové (zemské) národní identity jako součásti evropského kulturního prostředí, k jejímuž zkoumání může teatrologie značným dílem přispět. Výsledky pilotního výzkumu budou zpřístupněny formou výstavy a odbornými studiemi.

Práce na projektu byla zahájena 1. března 2016.

Divadelní režisér Alfréd Radok

Řešitel Jan Petružela (Grantová agentura ČR, doba řešení 2016 – 2018)

Přes jistou fundovanou odbornou reflexi díla divadelního i filmového režiséra Alfréda Radoka (1914–1976) nebyla v jeho případě dosud zpracována komplexní monografická práce, která by z teatrologického hlediska, tj. na základě hloubkové a kontextuální analýzy rozsáhlého a různorodého Radokova díla postihla celý rozsah jeho divadelní tvorby, rozkročení mezi divadelností a filmovostí, zmapovala dosud nepovšimnuté části jeho díla a zasadila je do výsledků dosavadního poznání i širších divadelních i kulturněpolitických souvislostí a pokusila se pojmenovat fasety jeho divadelnosti, režijního a tvůrčího typu. Cílem projektu je zpracování monografie o tvorbě divadelního (a filmového) režiséra Alfréda Radoka a vydání této publikace.

Práce na projektu byla zahájena 1. ledna 2016.

Česká divadelní encyklopedie (ČDE)

Dlouhodobým strategickým úkolem Kabinetu je lexikografický projekt Česká divadelní encyklopedie, zahájený v roce 1998 a financovaný Ministerstvem kultury ČR z prostředků na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace IDU. Předmětem výzkumu jsou české i jinojazyčné divadelní projevy. Získané poznatky jsou zpřístupňovány formou lexikonů jak v tištěné, tak v elektronické podobě. Výzkumná činnost v projektu ČDE se soustřeďuje na zpracování života a tvorby divadelních osobností. Vznikají biografická hesla divadelníků 19. a 20. století, studie pro odborné časopisy a monografie. Stávající webovou prezentaci nově zpracovaných hesel nahradila v roce 2015 Elektronická encyklopedie, která umožňuje průběžnou aktualizaci lexikografických dat a elektronické publikování dokumentačních a soupisových materiálů.

Elektronická encyklopedie

je volně přístupná na webu IDU (<http://encyklopedie.idu.cz/>). V rámci zkušebního provozu budou v roce 2016 finalizována ediční pravidla, struktura dat a jejich propojení a grafická podoba.

Encyklopedie nabízí v elektronické podobě:

- hesla z předchozích tištěných lexikonů zmíněné publikační řady a jejich aktualizace
- nově pro Elektronickou encyklopedii zpracovaná biografická hesla z oblasti *Německé činohry v českých zemích v 19. století* a *České činohry 1900–1945*
- v oblasti *České činohry 1945–1989* orientujeme výzkum na heuristiku a tvorbu studií a monografií, které budou základem budoucích slovníkových hesel (témata *Divadlo Na zábradlí v době normalizace*, *Iva Janžurová – jedna z nejvýraznějších a nejpopulárnějších hereček českého divadla druhé poloviny 20. století*, *Tvorba scénografa Jana Duška*)
- součástí Elektronické encyklopedie je publikační řada *Studie a dokumenty k dějinám divadla*. Myšlenka zřízení prezentačního portálu vznikla z potřeby pohotově zpřístupňovat obsáhlé informativní studie s bohatými soupisovými přílohami, elektronické knihy, edice pramenů s odbornými komentáři a soupisy historického divadelního repertoáru. Portál je vítaným doplňkem elektronické encyklopedie ČDE. Umožní také předběžně a postupně publikovat části dlouhodobých projektů, které tak budou dříve zpřístupněny uživatelům a k odborné diskusi. Portál obsahuje dva první příspěvky, elektronickou knihu Vlasty Reittererové *Wenzel Scholz (1787-1857), vídeňský komik v Praze* a soupisový dokument *Historický repertoár Stavovského divadla 16. 7. 1815 – 31. 12. 1826* autorů Pavla Petránka a Jitky Ludvové.

PŘEHLED VYDANÝCH PUBLIKACÍ V ROCE 2015

Česká divadelní encyklopedie

Eva Šormová a kolektiv: Česká činohra 19. a začátku 20. století: Osobnosti

I.díl: A-M, II. díl: N-Ž. Praha: Institut umění – Divadelní ústav – Nakladatelství Academia 2015.

V závěru roku 2015 vyvrcholila dlouholetá práce na obsáhlém tištěném dvoudílném lexikonu *Česká činohra 19. století a začátku 20. století. Osobnosti*. Na vydání šestého svazku publikační řady Česká divadelní encyklopedie se spolupodílely Institut umění – Divadelní ústav a Nakladatelství Academia. Rozsáhlé dvoudílné kompendium zpracoval Kabinet pro studium českého divadla s externími spolupracovníky pod vedením PhDr. Evy Šormové a za redakční spolupráce Barbary Topolové a Markéty Trávníčkové. Publikace se věnuje 19. století, které bylo pro české divadlo zcela zásadní epochou. Nicméně široce založené pojednání encyklopedického charakteru dosud chybělo. Struktura knihy je stejná jako v předešlých svazcích České divadelní encyklopedie, tematicky se však na rozdíl od nich plně soustřeďuje na divadlo českojazyčné, které v obrozenské éře představuje ve vývoji divadelní kultury českých zemí klíčový fenomén. Encyklopedie zahrnuje více než půl tisíce hesel osobností, které během 19. století utvořily a utvářely novověké české divadlo. Zastoupeni jsou herci, divadelní ředitelé a intendanty, dramatikové a překladatelé, výtvarníci, kritici, teoretikové

i vybraní představitelé loutkového divadla, šantánu a kabaretu. Každé heslo podává na základě zevrubného výzkumu informace o životě, činnosti a díle příslušné osobnosti a je vybaveno podrobnou bibliografií. Text doprovází množství reprodukcí ikonografického materiálu. Do slovníku přispělo 43 autorů. Zpracování probíhalo s finanční podporou Ministerstva kultury, vydání podpořila Akademie věd České republiky. – PhDr. Eva Šormová, teatroložka a historička českého divadla 19. a 20. století, se v posledních letech se věnuje hlavně lexikografické práci. V roce 2000 vydala publikaci *Česká divadla. Encyklopedie divadelních souborů*, autorsky se podílí na domácích i zahraničních encyklopediích a je hlavní redaktorkou České divadelní encyklopedie.

Cena 855 Kč / 1294 stran / ISBN 978-80-7008-340-6 (soubor, Institut umění – Divadelní ústav); 978-80-200-2467-1 (Academia)

Vlasta Reittererová: Wenzel Scholz (1787–1857), vídeňský komik v Praze. Praha: Institut umění – Divadelní ústav 2015 (ČDE – Elektronická encyklopedie: Studie a dokumenty k dějinám divadla).

Monografie V. Reittererové je první elektronickou knihou Kabinetu českého divadla a zároveň prvním příspěvkem nové publikační řady Studie a dokumenty k dějinám divadla.

Wenzel Scholz, odchovanec rakouské herecké rodiny, byl už v osmadvaceti letech členem vídeňské dvorní činohry, ale rozhodl se opustit toto postavení a stal se komikem lidových scén. Se svou mohutnou postavou, nehybnou tváří a s úsečným slovním humorem vytvořil v žánru vídeňské frašky originální typ. Měl stále publikum i v Praze, kde v letech 1831 až 1857 absolvoval 119 vystoupení; pražský repertoár i vývoj kritických názorů ovlivnil víc než leckterý kmenový člen pražského souboru. Autorka popisuje Scholzův život, přináší přehled jeho pražských hostování a komentář k nim a zabývá se vzestupem a pádem žánru vídeňské frašky na středoevropském jevišti. Připojen je obsáhlý výběr z pražských i vídeňských kritiků a z Scholzových hereckých pamětí. *Odborná redakce a výběr obrazového materiálu Jitka Ludvová / grafická úprava a sazba Honza Petružela / 144 stran, obrazové dokumenty / ISBN 978-80-7008-355-0 /*

<http://encyklopedie.idu.cz/>

Pavel Petránek – Jitka Ludvová: Historický repertoár Stavovského divadla. Období 16. 7. 1815 – 31. 12. 1826. Praha: Institut umění – Divadelní ústav 2015 (ČDE – Elektronická encyklopedie: Studie a dokumenty k dějinám divadla).

Kabinet pro studium českého divadla Institutu umění – Divadelního ústavu započal před několika lety práci na přehledu představení ve Stavovském divadle od jeho založení v roce 1783 do nové doby. Velký rozsah tohoto úkolu, obtížná dostupnost pramenů v předchozích desetiletích a malý zájem o scénu se stoletým cizojazyčným provozem způsobily, že splnění této badatelské povinnosti se stále odkládalo. Po dalekosáhlém elektronickém zpřístupnění fondů v domácích i zahraničních institucích, s možností mezinárodní spolupráce, se pro toto téma otevřela reálná perspektiva. V Kabinetu pro studium českého divadla byl nyní zpracován pilotní projekt přehledu denního repertoáru, jehož první část, období 1815–1826, je zpřístupněno v elektronické formě. Jde o dlouhodobý úkol, k jehož výsledkům bude třeba se neustále vracet, i s pomocí odborné veřejnosti jiných specializací.

Úvodní komentář 9 stran / Přehled denního repertoáru ve formě tabulky 146 stran / <http://encyklopedie.idu.cz/>

OSTATNÍ

Vlasta Smoláková – Honza Petruželka: Petr Lébl 50, Praha: Institut umění – Divadelní ústav 2015.

Publikace k nedožitým padesátinám Petra Lébla (1965–1999), nejkontroverznějšího talentu mezi českými divadelními režiséry posledního dvacetiletí 20. století, je obrazivou chronologickou evokací jeho tvorby a vyhraněného režijně-výtvarného konceptu divadla i života, jenž od amatérských začátků v půli osmdesátých let až po profesionální vrcholy v Divadle Na zábradlí v závěru století povyšoval „inspiraci banalitou“ v působivé tvůrčí gesto. Fotografie z inscenací a bohatý obrazový materiál (scénické a kostýmní návrhy, divadelní programy a plakáty, režijní kniha, deník ad.) glosuje výběr z Léblovy postřehů na okraj divadla. Součástí knihy je DVD s trojicí videozáznamů představení monodramatu Výběrčí s Léblem v hlavní (a jediné) roli, životopisné kalendárium, základní bibliografie a pexeso. Publikaci graficky koncipoval a realizoval Honza Petruželka, texty vytvořila Vlasta Smoláková. Po knize *ALFRED RADOK 100* je publikace *PETR LÉBL 50* druhým svazkem řady obrazových publikací Institutu umění – Divadelního ústavu.

Cena 150 Kč / 92 stran / ISBN 978-80-7008-348-2

Divadelní revue 26. ročník (2015)

Divadelní revue je odborné recenzované teatrologické periodikum, které třikrát ročně vydává Institut umění – Divadelní ústav. Vychází od roku 1989. Časopis od roku 2010 plně splňuje standardy evropského odborného periodika. Od roku 2006 je zařazen v mezinárodní databázi European Reference Index for the Humanities (ERIH+) a od roku 2012 zároveň v jedné z nejprestižnějších z mezinárodních databází vědeckých výsledků – SCOPUS. Redakce pracuje ve složení Honza Petruželka (šéfredaktor), Barbara Topolová a Martin Pšenička. Předsedkyní redakční rady je od května 2015 dr. Eva Šormová. Webové stránky časopisu se od října 2015 přesunuly na doménu www.divadelnirevue.cz.

Roční předplatné (tři čísla) 273 Kč, cena jednotlivého čísla 111 Kč / ISSN 0862-5409

Divadelní revue 1/2015

Hlavním tématem Divadelní revue 1/2015 je divadelní scénografie. Ve třech obsáhlých studiích se jí věnují Vojtěch Poláček, který pojednává v širších kontextech historický vývoj panovníckých lóží především v prostoru někdejšího Rakouska-Uherska, Barbora Příhodová, zevrubně líčící dvojí uvedení opery *Intolleranza* 1960 v Itálii a Spojených státech v šedesátých letech s důrazem na rozbor scénografie Josefa Svobody a jeho využití tehdy nejmodernějších projekčních technologií, a Věra Velemanová, jež rozebírá scénografie Františka Trösterera pro tři poválečné inscenace režiséra Alfréda Radoka. Recenzní rubrika se zabývá monografiemi scénografů i publikacemi o divadelní architektuře a v rubrice dokumenty najdete komentovanou edici dopisů režiséra Jindřicha Honzla scénografu Františku Muzikovi ze třicátých let. V druhém tematickém bloku jsou publikovány příspěvky z konference o Václavu Havlovi (FF UK 2014). Svazek doplňují překlady statí Jurije Lotmana a Thomase Postlewaita a rozhovor s teatroložkou Ladislavou Petiškovou.

Divadelní revue 2/2015

Číslo 2/2015 přináší příspěvky převážně o starším divadle. Svazek je věnován jubilujícímu nestorovi české divadelní historiografie PhDr. Adolfu Scherlovi, CSc. (*1925), jehož širokému profesnímu záběru odpovídá

i zaměření studií. S pomocí koeditorky čísla Aleny Jakubcové se podařilo shromáždit historiografické i dokumentární statě šestnácti autorů, kteří obsáhli období od 18. po 20. století. Vzhledem k mezinárodnímu přesahu a ohlasu Scherlovy historiografické práce jsou čtyři příspěvky v původním jazyce – němčině a angličtině. Číslo obsahuje též rozhovor s Evou Kolárovou a patří k němu samostatná příloha s edicí krumlovské hry *Comoedia Der Baron Wurstelsprung*.

Divadelní revue 3/2015

Třetí číslo Divadelní revue se věnuje zcela českému divadlu 20. století. V bloku studií se pět českých teatroložek zabývá pěti tématy – od meziválečné avantgardy po divadlo za tzv. normalizace. Ladislava Petišková objevuje dosud nezmapovaný prostor choreografické spolupráce Jarmily Kröschlové s Jiřím Frejtkou a E. F. Burianem; Martina Musilová se zabývá vlivem ideologie na teoretické texty Jindřicha Honzla; Nad'a Satková analyzuje československou premiéru Sestupu Orfeova z roku 1960; Lenka Jungmannová zkoumá okolnosti vzniku jednoaktovky Václava Havla Motýl na anténě a Radka Kunderová se snaží rozkrývat diskurzy normalizačního kulturněpolitického systému na příkladě inscenace Divadla na Vinohradech. – Druhý blok zaplňují příspěvky z květnového jednodenního symposia věnovaného režisérovi Petru Lébloví, při příležitosti jeho nedožitých padesátých narozenin. Otevírá jej vyzývavá stať Davida Drozda o „přeměřování“ pohledu na českou režii let osmdesátých a následují neméně přínosné příspěvky Niny Vangeli, Věry Velemanové a Miroslava Lukáše i veselé archivní materiály. – Barbara Topolová v rozhovoru čísla zpovídá historičkou, lexikografku a hlavní editorku v listopadu vydaného (dvoj)svazku České divadelní encyklopedie Evu Šormovou. – Číslo doplňují recenze Veroniky Ambros, Věry Ptáčkové, Alexeje Byčka a Ladislavy Petiškové, zpráva Petry Ježkové o projektu České divadelní encyklopedie a vzpomínkový text Sergeje Machonina o samizdatovém časopisu *O divadle*.

Ediční oddělení

PUBLIKACE VYDANÉ V ROCE 2015

Lars Norén: Tři hry

Svazek obsahuje tři hry z posledních dvou desetiletí tvorby nejvýznamnějšího současného švédského dramatika. Texty se dotýkají základních lidských situací, odrážejí stav současného světa, ale i vztah bohaté a chudé Evropy. Doplněno studií Mikaela van Reise *Před konečností*. Překlad Zbyněk Černík a Martin Severýn.

Válka: V této hře, volně variující témata Sofoklova posledního dramatu *Oidipus na Kólonu*, rezonuje násilí a brutalita války v Jugoslávii na začátku devadesátých let minulého století. *Válka* líčí „propastně hlubokou katastrofu ve společnosti, ze které se stal její vlastní protiklad, ne-společnost“.

V skrytu: Ubíjející předměstský život středních vrstev, který se pohybuje mezi alkoholem, nevěrou a vypnutými mobily. Drama odhaluje citové omrzliny a potlačované touhy několika partnerských dvojic, jejichž osudy se vzájemně protínají.

O lásce: Intimní prostory rozchodů a nejistot. Spíše než láskou se autor zabývá jejím nedostatkem, její pomíjivostí. A naplněním či ztroskotáním nadějí, které do vztahu přináší vytoužené dítě.

Kniha je padesátým svazkem edice Současná hra, kterou vydává Divadelní ústav již od r. 1997.

ISBN 978-80-7008-363-5 / 220 stran / Cena 220 Kč

Czech Theatre 31

Časopis *Czech Theatre* vychází jedenkrát ročně v angličtině. Přináší informace o stavu českého divadla, událostech uplynulé sezóny, uměleckých trendech i výrazných současných osobnostech. Obsahuje také kaleidoskop nejúspěšnějších inscenací, anotace nových českých her, divadelní ceny a statistické údaje. Číslo 31 bylo tematicky zaměřeno na českou scénografii, především ve vztahu k české expozici PQ 2015. Jsou zde zastoupeny články o scénografii inscenací Jana Nebeského, o výtvarnosti práce režijního tandemu SKUTR, o pojetí prostoru několika českých nezávislých divadelních skupin, ale i o úspěších operních inscenací a o loutkovém divadle pro nejmenší děti.

ISSN 0862-9380 / 84 stran / Cena 150 Kč

EDICE OSOBNOSTI ČESKÉ SCÉNOGRAFIE

Markéta Vöröšová: Irena Greifová

Další publikace z monografické řady "Osobnosti české scénografie" je věnována tvorbě kostýmní výtvarnice Ireny Greifové. Po studiu sochařství na Akademii výtvarných umění v Praze studovala Greifová scénografii soukromě u profesorů Adolfa Weniga, Vladimíra Nývlt a Michaela Romberga. Od první poloviny 60. let, kdy zahájila svoji práci pro divadlo, po současnost navrhovala kostýmy pro téměř všechny divadelní žánry, a to v rozmanitých typech divadel, od malých studiových scén po divadla "kamenná", včetně Národního divadla v Praze, kde byla v 90. letech minulého století v angažmá. K jejím nejvýznamnějším počínům patří nepřehlédnutelná účast na inscenacích legendárního režiséra Jana Grossmana, jehož intelektuální koncept inscenace dokonale vyhovoval její schopnosti přesné stylizační nadsázky. Vytvořila s ním inscenace (zejména v pražském Divadle Na zábradlí), které se zapsaly do dějin českého divadla (Don Juan, 1989; Largo desolato, 1990; Pokoušení, 1991). Výrazně se zapsala také ve filmu a televizi, podílela se na tak pozoruhodných dílech české kinematografie, jako jsou Světáci (1969), Petrolejové lampy (1971), Morgiana (1972) ad. Autorkou odborného textu bude Markéta Vöröšová, redaktorkou publikace Helena Albertová. Předpokládaný rozsah knihy je 200 stran (obsahující odborný text, obrazová příloha a soupis tvorby) a vyjde na v červnu 2016.

Vlasta Koubská: Jana Zbořilová

Bylo jen otázkou času, kdy se monografická řada mapující tvorbu současných českých scénografů rozšíří o analýzu díla Jany Zbořilové. Tato výtvarnice, věnující se jak kostýmu, tak scéně, vystudovala scénografii na pražské DAMU, kde od roku 1990 působí také pedagogicky. Svoji tvůrčí dráhu zahájila v sedmdesátých letech dvacátého století, v době, kdy se na českých scénách rozvíjel trend akční scénografie. Ačkoliv se Zbořilová nepodřizuje žádným tvůrčím limitům, čerpala z tohoto trendu některé životodárné inspirace, jako např. hru nekonečných metaforických asociací nebo náklonost k autentickým, nejspíše přírodním materiálům. Navrhuje

též pro operu a balet, její doménou je však činohra, kde může uplatnit smysl pro dramatickosti a vyhrocenou charakterizaci postavy. Působí v divadlech téměř po celé republice; v brněnském Divadle Na provázku uplatnila nápaditou hravost spjatou s bezprostřední reakcí publika, v brněnském i pražském Národním divadle zase schopnost zvládnout velký prostor a umocnit jej neokázalou monumentalitou. Z režisérských osobností nejúžejší spolupracuje s Evou Tálskou, Zdeňkem Kaločem či Zbyňkem Srbou. Z filmových titulů, na nichž se podílela, můžeme jmenovat *Baladu pro banditu* (1978), *Šaška a královnu* (1985) nebo *Jak svět přichází o básníky* (1982). Autorkou odborného textu bude Vlasta Koubská, redaktorkou publikace Helena Albertová. Předpokládaný rozsah knihy je 200 stran (obsahující odborný text, obrazová příloha a soupis tvorby) a vyjde na konci roku 2016.

MIMO EDICE

VIKTOR KRONBAUER /monografie/

Viktor Kronbauer je jeden z nejvýznamnějších českých divadelních fotografů. Významný vliv na formování jeho tvorby měl Jaroslav Krejčí (1929–2006), který zásadním způsobem přispěl k proměně dosavadní podoby divadelní fotografie - řemeslná dokumentární funkce byla překonána a výsledkem se stal svébytný umělecký artefakt. Kronbauerovi se podařilo svého učitele v tomto úsilí překonat, jak v období černobílých fotografií (do roku 2005), tak přechodem na barevný digitální formát. Kronbauer působil také v zahraničí – kontinuálněji v Semper Oper v Drážďanech a ve Staatsoper ve Vídni. Mimo jiné byl hlavním fotografem festivalu Pražský divadelní festival německého jazyka a Mezinárodního festivalu Divadlo v Plzni (právě tam společně s Josefem Ptáčkem vede seminář divadelní fotografie se studenty FAMU). Je držitelem několika stříbrných a dvou zlatých medailí (2002, 2005) na soutěži Triennale divadelní fotografie v srbském Novém sadu. Jako první divadelní fotograf získal v roce 2005 zlatou medaili FIAP (Mezinárodní federace umění fotografie). Kronbauerova tvorba byla prezentována na mnoha výstavách jak v ČR, tak v zahraničí. Tu poslední uspořádal na jaře roku 2015 Institut umění – Divadelní ústav pod názvem RE:START/CZECH PLAYS 05-015 v budapešťském divadle Katona. Monografie Viktora Kronbauera bude sledovat jeho profesní dráhu a prostřednictvím téměř 500 fotografií obrazově představí vrcholy českého divadelnictví posledních 4 desetiletí. Autorkou úvodního textu bude Vlasta Smoláková, redaktorkou publikace Denisa Šťastná. Předpokládaný rozsah knihy je 300 stran a vyjde na přelomu roku 2016/2017.

Ediční plán na rok 2016

EDICE SVĚTOVÉ DIVADLO

Jan Klossowicz: Divadlo Tadeusze Kantora

Monografie polského teatrologa a kritika Jana Klossowicze je první a stále nejprůhlednější analýzou divadelní tvorby i teoretického myšlení jednoho z nejvýznamnějších divadelních režisérů a reformátorů 2. pol. 20. stol. Kniha je rozdělena do dvou částí. V první části se Klossowicz zabývá jednotlivými fázemi Kantorova divadla a dále představuje režisérovo teoretické uvažování o divadle. Druhá část monografie je věnována analýze inscenací Tadeusze Kantora (jedná se např. o inscenace *Mrtvá třída*, *Wielopole*, *Wielopole* či nedokončený

opus *Dnes mám narozeniny*). Publikace bude doplněna o studii o Kantorově vlivu na současné divadlo a jeho teorii a o obrazovou přílohu. Titul do češtiny přeložila Irena Lexová a jeho vydání je připravováno ve spolupráci s Polským institutem v Praze.

EDICE ČESKÉ DIVADLO

České divadlo – Eseje, kritiky, analýzy, svazek 8

Josef Kodíček: Kritické stati

Připravovaný výbor divadelních referátů a statí Josefa Kodíčka (1892–1954) z let 1909–1939 představí význačnou osobnost tzv. čapkovské generace a vklad této osobnosti do české divadelní kritiky a divadla vůbec. Vedle divadelněkritické a publicistické činnosti byl Kodíček ve dvacátých letech 20. století činný také jako dramaturg a režisér Městského divadla na Král. Vinohradech, a rovněž překládal divadelní hry. Jako kritik po více než čtvrtstoletí spoluurčoval směřování českého divadla. Velkou pozornost věnoval původní domácí dramate, novinky českých autorů podroboval pronikavým analýzám a přísným soudům. Ač ve své době patřil k nejvýraznějším i k nejobávanějším kritikům, jeho dílo je současným divadelníkům, o širší kulturní veřejnosti nemluvě, prakticky neznámé. Skutečnost, že byl de facto vytěsněn z české kultury a z povědomí o ní, byla do značné míry způsobena jeho dvojí emigrací. Poprvé opustil vlast r. 1938, kdy mu pro židovský původ hrozila perzekuce; díky včasné emigraci se nestal obětí holocaustu. 1945 se vrátil do osvobozeného Československa, ale po třech letech, v roce 1948, je opustil po druhé a navždy. Kodíčkovu antirežimní pozici stvrzovalo i jeho angažmá v britské BBC a posléze v RFE v Mnichově. Připravovaná publikace ho usiluje vrátit na místo, jež mu náleží.

Kniha, zpracovaná editorsky M. Kosákem, J. Pospíšilem a D. Řehákem (pracovníci ÚČL AV ČR) a redakčně E. Šormovou (Kabinet pro studium českého divadla IDU), přinese vedle vybraných kritik a statí také bibliografii Kodíčkovy díla, doprovodnou studii a publikační aparát (poznámky, vysvětlivky, rejstříky).

EDICE DIVADELNÍ HRY

Luigi Pirandello: Hry 1

První svazek výboru z her italského dramatika, prozaika a básníka, nositele Nobelovy ceny za literaturu bude obsahovat dramatické práce, které ještě do češtiny přeloženy nebyly, i nové překlady již známých děl. Spolu s druhým svazkem, který vyjde v roce 2017, představuje doposud nejucelenější výbor dramát jednoho z nejvýznamnějších autorů dvacátého století, oceňovaného za „smělou a duchaplnou renesanci dramatického a scénického umění“.

Svazky budou doplněny studiemi o Pirandellově díle, soupisy díla a poznámkami. Budou příspěvkem Divadelního ústavu ke stopadesátému výročí autorova narození.

Vzniká ve spolupráci s Ústavem románských studií FFUK.

České divadlo – Eseje, kritiky, analýzy, svazek 8

Josef Kodíček: Kritické stati

Připravovaný výbor divadelních referátů a statí Josefa Kodíčka (1892–1954) z let 1909–1939 představí význačnou osobnost tzv. čapkovské generace a vklad této osobnosti do české divadelní kritiky a divadla vůbec. Vedle divadelněkritické a publicistické činnosti byl Kodíček ve dvacátých letech 20. století činný také jako dramaturg a režisér Městského divadla na Král. Vinohradech, a rovněž překládal divadelní hry. Jako kritik po více než čtvrtstoletí spoluurčoval směřování českého divadla. Velkou pozornost věnoval původní domácí dramatice, novinky českých autorů podroboval pronikavým analýzám a přísným soudům. Ač ve své době patřil k nejvýraznějším i k nejobávanějším kritikům, jeho dílo je současným divadelníkům, o širší kulturní veřejnosti nemluvě, prakticky neznámé. Skutečnost, že byl de facto vytěsněn z české kultury a z povědomí o ní, byla do značné míry způsobena jeho dvojí emigrací. Poprvé opustil vlast r. 1938, kdy mu pro židovský původ hrozila perzekuce; díky včasné emigraci se nestal obětí holocaustu. 1945 se vrátil do osvobozeného Československa, ale po třech letech, v roce 1948, je opustil po druhé a navždy. Kodíčkovu antirežimní pozici stvrzovalo i jeho angažmá v britské BBC a posléze v RFE v Mnichově. Připravovaná publikace ho usiluje vrátit na místo, jež mu náleží.

Kniha, zpracovaná editorsky M. Kosákem, J. Pospíšilem a D. Řehákem (pracovníci ÚČL AV ČR) a redakčně E. Šormovou (Kabinet pro studium českého divadla IDU), přinese vedle vybraných kritik a statí také bibliografii Kodíčkovy díla, doprovodnou studii a publikační aparát (poznámky, vysvětlivky, rejstříky).

PERIODIKA

Czech Theatre 32

Časopis Czech Theatre vychází jedenkrát ročně v angličtině. Přináší informace o stavu českého divadla, událostech uplynulé sezóny, uměleckých trendech i výrazných osobnostech současného českého divadla. Obsahuje také kaleidoskop nejúspěšnějších inscenací, anotace nových českých her, divadelní ceny a statistické údaje.

ISSN 0862-9380 Cena 150 Kč

Divadelní revue, ročník 27 (2016)

Připravují se tři běžná čísla časopisu s tematickými bloky (1) Shakespeare (nejen) v Čechách, (2) divadlo 19. století a počátky divadla a (3) české divadlo 20. století. Redakce pracuje ve složení Honza Petružela (šéfredaktor), Barbara Topolová a Martin Pšenička. Předsedkyní redakční rady je od května 2015 dr. Eva Šormová. Časopis je registrován v databázích SCOPUS a ERIH+. Webové stránky časopisu se od října 2015 přesunuly na doménu www.divadelnirevue.cz.

VÝHLEDOVÝ EDIČNÍ PLÁN

EDICE ČESKÉ DIVADLO

Jana Patočková: *Otomar Krejča. Monografie.*

Monografie Otomara Krejči navazuje na grant „Umělecké divadlo Otomara Krejči v české divadelní kultuře“, jehož řešitelkou byla Jana Patočková. Autorka nyní doplňuje svůj grantový výstup – text, který zpracovával činnost Divadla za branou, do podoby monografie, zahrnující i režijní začátky Otomara Krejči a jeho tvorbu na dalších scénách, hlavně v Národním divadle. Kniha bude první kompletní současnou monografickou prací, věnovanou Otomaru Krejčovi, který je i v zahraničí považován za největší osobnost české divadelní režie dvacátého století. Vyjde v roce 2017.

EDICE DIVADELNÍ HRY

Jean Giraudoux: *Hry* (2017)

Luigi Pirandello: *Hry II* (2017)

Ślawomir Mrozek: *Hry* (2018)

EDICE VÝTVARNÉ MONOGRAFIE

Velká monografie

Vlasta Koubská - Zbyněk Kolář – monografie

Zbyněk Kolář se narodil 10. 7. 1926 v Kateřinkách u Opavy. V letech 1946-1951 studoval u prof. Aloise Fišárka na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, a po jejím absolvování tam do roku 1953 působil jako asistent. V letech 1953-1960 pracoval jako dekorační malíř, asistent šéfa výpravy a jevištní výtvarník ve Slovenském národním divadle v Bratislavě. Od sezóny 1960/1961 byl angažován v Divadle na Vinohradech (1963-1970 jako šéf výpravy, 1970-1991 jako jevištní výtvarník. Od roku 1961 externě spolupracoval s Národním divadlem v Praze. Za spolupráci v zahraničí získal medaili Josefa Kainze ve Vídni (1970) a cenu Hermana Teirlincka v Belgii (1971). Vystavoval na Pražském Quadriennale 1967, 1971, 1975, 1979 a 1991. Dále se účastnil scénografických výstav například v Brně (1960) nebo Opavě (1977 a 1981), ze zahraničních výstav je možné připomenout Biennale Sao Paulo (1959), Československou scénografii v Lisabonu (1980) a mnohé další. V letech 1974 a 1986 měl samostatnou výstavu v Divadle na Vinohradech. Zemřel 14. 11. 2013 v Praze.

Zbyněk Kolář patřil k nejvýznamnějším českým scénografům. Byl vyhledáván režiséry pro spolupráci převážně na velkých dramatických tématech činoherního i hudebního repertoáru. Měl smysl pro monumentální pojetí prostoru i pro emocionálně působivý nebo metaforický detail. K jeho nejvýznamnějším scénografiím patří například Vzkříšení (Národní divadlo Praha, 1962), Řecké pašije (ND Praha, 1967) a R.U.R. (Divadlo na Vinohradech Praha, 1974).

Autorkou monografie bude doc. Vlasta Koubská, která působí na katedře scénografie DAMU. Monografie je připravována ve spolupráci s rodinou Zbyňka Koláře, která zajistí digitalizaci významné části jeho

scénografické pozůstalosti a bude se podílet i na vydání knihy. IDU tak zároveň obohatí scénografickou dokumentaci o zásadní díla dalšího z předních českých scénografů 30. století.

Kniha bude dvoujazyčná česko-anglická a vyjde na přelomu roku 2016 a 2017.

MIMO EDICE

Vsevolod Mejerchold: Výbor z díla – 1. díl

Výběr statí o divadle známého ruského avantgardního režiséra Vsevoloda Mejercholda zahrnuje jedinou Mejercholdovu knižní publikaci – sborník O divadle a některé z dalších jeho statí, diskusních vystoupení a poznámek k inscenacím. Kniha bude obsahovat i úryvky z autentických zápisů z Mejercholdových divadelních zkoušek, obrazovou a fotografickou přílohu.

Vyjde počátkem roku 2017.

Antologie současné polské teatrologie

Editoři: Jan Roubal (†), Jan Hyvnar, redaktor Honza Petružela

Antologie přibližuje polskou reflexi divadla především v posledních dvou desetiletích. Vedle metodologických úvah o současných otázkách divadelní teorie, historiografie, kritiky, dramaturgie a přístupů k herectví antologie nabízí výběr prací inspirovaných fenomenologií, sémiotikou, kognitivismem, genderovými studiemi, divadelní antropologií a performatikou. Plánované vydání 2017.

Stůň touž nemocí. Julius Zeyer a Jan Lier v zrcadle vzájemných dopisů

Editorka: Petra Ježková (ve spolupráci s Michalem Fránkem a Evou Stehlíkovou)

Vzájemná korespondence dvou významných osobností literatury a divadla představuje v celistvém souboru jedinečnou výpověď o společenském, kulturním i uměleckém milieu v českých zemích na konci 19. století. Edici doplní předmluva a studie o editovaném materiálu v širším kontextu doby jeho vzniku. Plánované vydání 2017.

Hana Tillmanová: Teatro italiano v Praze

Připravovaná monografie přináší nezpracované téma, které patří do dějin pražského divadla druhé poloviny 19. století. Varieté Eugenia Averina (1827– po 1880) bylo ve své době široce reflektovaným fenoménem, který ovlivnil produkci stávajících pražských zábavních podniků. Lze také sledovat četné produkční i umělecké personální vazby k pražským divadlům, z nichž nejvýrazněji vystupují umělci vyškolení v mládí v Averinově podniku, kteří rozvinuli svoji kariéru v Prozatímním a Národním divadle i v zahraničí jako např. Augustin Berger. Práci doplňuje obrazová dokumentace povětšinou z dosud neznámých sbírek, seznam literatury a pramenů a osobní rejstřík. Plánované vydání 2017.